

UZASADNIENIE **do projektu uchwały budżetowej**

I. ZAŁOŻENIA PRZYJĘTE DO KONSTRUKCJI BUDŻETU MIASTA NA ROK 2022.

1. Podstawę konstrukcji projektu budżetu na 2022 rok stanowią:

1) prognoza Ministerstwa Finansów w zakresie parametrów makroekonomicznych, przedstawionych w dokumentach rządowych, w tym w założeniach do projektu budżetu państwa na 2022 rok, wytycznych dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, w zaktualizowanym Programie Konwergencji – 2021 (uwzględniającym główne kierunki polityki fiskalnej wraz z miernikami stopnia ich realizacji) oraz w innych rządowych dokumentach programowo strategicznych;

2) cykliczne materiały analityczne NBP, w tym w szczególności raport o inflacji z lipca 2021 r., jak też publikacje GUS, w tym kwartalne raporty o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, m.in. raport za I kwartał 2021 r.;

3) analiza zmian w przepisach pod kątem ich wpływu na sytuację finansową Miasta w 2021 r. i w następnych latach, w tym:

a) wynikające z utrzymującego się stanu epidemii na terenie kraju,

b) ogłoszenie przez partię rządzącą założeń do Nowego Polskiego Ładu – zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych (podniesienie kwoty wolnej od podatków do wysokości 30 tys. zł, podniesienie drugiego progu podatkowego z obecnych 85,5 tys. do 120 tys. zł, brak możliwości odliczania od podatku zasadniczej części składki zdrowotnej, wprowadzenie zerowego PIT dla osób pracujących po osiągnięciu wieku emerytalnego, wprowadzenie emerytur bez podatków do określonej kwoty), przesunięcia momentu opodatkowania zysków spółek do czasu ich wypłaty dla większej liczby firm, przyznawanie dla samorządów rekompensat w postaci dotacji inwestycyjnych;

c) inne zmiany w przepisach skutkujące na dochody lub wydatki budżetu samorządu i ograniczające porównywalność danych: wprowadzona zmiana polegająca na przejściu od gmin przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizacji świadczenia w ramach rządowego programu Dobry Start oraz Rodzina 500+.

4) analiza ryzyk dotyczących kosztów i terminów realizacji inwestycji w związku z dynamicznymi i trudno przewidywalnymi zmianami uwarunkowań rynkowych, w tym spowodowanymi kryzysem gospodarczym i wzrostem płacy minimalnej;

5) analiza uwarunkowań zewnętrznych działania Miasta w kontekście wystąpienia ryzyk globalnych związanych z konfliktami geopolitycznymi, utrzymywaniem się niepewności dotyczącej perspektywy koniunktury i reform strukturalnych w krajach UE, w związku z kryzysem gospodarczym spowodowanym pandemią Covid-19 (w szczególności konsekwencje społeczno-ekonomiczne wyhamowania aktywności gospodarczej i społecznej oraz wprowadzenie ograniczeń mobilności mieszkańców

w przypadku kolejnych fali epidemii), co w następstwie może skutkować załamaniem się trendów wzrostowych większości wskaźników makroekonomicznych;

6) w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych PIT założenie, że wpływ na dochody z podatku będzie miała dynamika funduszu wynagrodzeń od podatników (rozliczających się wg skali) określona poprzez wzrost przeciętnego wynagrodzenia i zatrudnienia w gospodarce narodowej (o ponad 6%), wzrost świadczeń społecznych, w tym emerytur i rent będący skutkiem przyjętej formuły waloryzacji oraz wprowadzenia już na stałe jednorazowego świadczenia dla emerytów i rencistów tzw. „13” emerytury, ze skutkiem pozytywnym dla dochodów z PIT i jednocześnie spadek przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej oraz zakładany spadek bezrobocia, w tym powrót do rynku pracownika jako skutek epidemii.

Dynamika wzrostu tego źródła dochodów została skutecznie zahamowana w 2019 r. z uwagi na wprowadzone zmiany systemowe w podatku PIT. Zmiany te przyniosły znaczące ubytki w dochodach budżetu i nie zostały rekompensowane samorządom. Jeżeli zapowiadane w dokumencie „Polski Ład” zmiany dotyczące podatku PIT zostaną wdrożone i dla JST nie zostanie przewidziana rekompensata, konieczna będzie radykalna zmiana założeń budżetowych Miasta na 2022 rok. Wobec powyższych negatywnych uwarunkowań zakłada się, że tempo realizacji celów długofalowych może zostać mocno osłabione i w konsekwencji dostosowane do zmienionych realiów budżetowych;

7) przy planowaniu dochodów z udziału w CIT uwzględnienie wysokiej wrażliwości na wahania cykliczne, na co wpływ ma bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw, zwłaszcza poziom rentowności i generowany zysk brutto, elementy systemu podatkowego w związku z wprowadzeniem szczególnych instrumentów wsparcia w czasie epidemii dla przedsiębiorców (podwyższenia z 1,2 mln euro do 2 mln euro limitu bieżących przychodów uprawniających do skorzystania z 9% stawki CIT, podwyższenie do 2 mln euro limitu przychodów uprawniających do rozliczenia podatku ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych oraz rozszerzenie katalogu branż mogących korzystać z opodatkowania działalności gospodarczej tą formą podatku, jak również planowane zwolnienie od podatków (PIT, CIT) umorzenia subwencji otrzymanej z Polskiego Funduszu Rozwoju, co w konsekwencji negatywnie rzutuje na finanse samorządowe;

8) podejmowanie przez administrację rządową działań służących zwiększeniu stopnia przestrzegania przepisów podatkowych i poprawiających efektywność administracji podatkowej, co powinno mieć pozytywny wpływ również na poziom dochodów z udziału w podatkach centralnych;

9) kontynuacja zmian wprowadzanych w systemie oświaty w 2017 roku – wprowadzenia kolejnych podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli od września 2020 r. oraz zmian w organizacji edukacji szkolnej, w związku ze stanem epidemii, w tym prowadzenia zajęć zdalnych i wyposażenia szkół w niezbędne narzędzia, konieczność utrzymania rygorów sanitarnych i obniżenia liczebności grup uczniów, jak również monitoring planowanych do wprowadzenia innych zmian w systemie oświaty;

10) analiza aktualnej sytuacji finansowej Miasta Ustroń, w tym wynikająca z przewidywanego wykonania dochodów i wydatków budżetowych w 2021 roku (na podstawie wykonania za I półrocze 2021 r.), w związku z podjęciem przez Miasto szeregu wielokierunkowych działań w celu minimalizacji negatywnego wpływu na funkcjonowanie Miasta dotyczących rozprzestrzeniania się koronawirusa i przeciwdziałających skutkom społeczno-gospodarczym pandemii;

11) istnienie potencjalnego ryzyka dla budżetu Miasta Ustroń w horyzoncie najbliższych lat uzyskania dotacji z UE w kwotach i w terminach innych niż planowane oraz poniesienia wyższych od wstępnie zakładanych nakładów na wieloletnie przedsięwzięcia inwestycyjne, co skutkować może ponoszeniem dodatkowych nakładów na prace nieprzewidziane i dodatkowe lub zwiększeniem wkładu własnego w związku z uznaniem części wydatków za niekwalifikowane. Element niepewności dotyczy również dochodów z tytułu dofinansowania projektów realizowanych przy udziale środków z UE, które uzależnione będą od tempa realizacji zaplanowanych inwestycji, a w konsekwencji składanych przez Miasto wniosków o płatność;

12) przyjęcie, że podstawą projektu budżetu na 2022 rok będą parametry makroekonomiczne określone przez Ministerstwo Finansów w założeniach do projektu budżetu państwa, w tym w szczególności:

a) dynamika Produktu Krajowego Brutto na poziomie 104,3%,

b) wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (średnioroczny) 102,8%,

c) dynamika przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej 106,4%,

d) wzrost wynagrodzenia minimalnego za pracę 107,1%,

z zastrzeżeniem, że parametry przyjmowane do planowania mogą być obarczone ryzykiem nietrafności z uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie zewnętrzne i utrzymującą się nadal niepewność co do dalszego rozwoju sytuacji epidemicznej i jej negatywnego wpływu na gospodarkę państwa, a także wobec braku możliwości oceny na obecnym etapie realizacji budżetu pełnych skutków pandemii dla sytuacji finansowej Miasta Ustroń;

13) informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego o przyznanych Miastu Ustroń kwotach subwencji i dotacji oraz prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, informacje urzędów skarbowych na temat przewidywanych na rok 2022 dochodów z tytułu udziału w podatku od osób prawnych i z innych podatków realizowanych za pośrednictwem tych urzędów;

14) ogłoszone na 2022 rok górne stawki podatków i opłat lokalnych, zakładające średni wzrost o 3,6%.

2. Przyjęto następujące założenia do projektu budżetu Miasta Ustroń na 2022 rok:

1) przyjęcie dochodów bieżących na realnym poziomie ich uzyskania, dążenie do uzyskania dochodów w wysokości wyższej niż w roku bieżącym, w szczególności

na uzyskanie których Miasto ma wpływ. W prognozie należy uwzględnić przewidywane zmiany przepisów prawa (ustaw i rozporządzeń) oraz zmiany faktyczne, które nastąpiły lub mogą nastąpić do końca 2021 r. Bazą wyliczeń powinny być umowy, decyzje, zarządzenia burmistrza Miasta Ustroń, dyrektorów i kierowników jednostek oraz uchwały Rady Miasta Ustroń;

2) przyjęcie dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz subwencji oświatowej na poziomie zakładanym przez Ministerstwo Finansów;

3) uzyskanie dochodów z dotacji celowych otrzymywanych z budżetu państwa w kwotach wynikających z decyzji Wojewody Śląskiego (w kwotach nieporównywalnych z planowanymi na 2021 r. z uwagi na zmiany – począwszy od 2022 r. programy Dobry Start i Rodzina 500 plus będą w kompetencjach ZUS) oraz dotacji z budżetu powiatu w kwotach wynikających z informacji otrzymanej ze Starostwa Powiatowego w Cieszynie;

4) uzyskanie dochodów z innych źródeł zewnętrznych w oparciu o podpisane umowy, złożone wnioski o płatność z budżetu UE i otrzymane informacje o możliwości dofinansowania zadań;

5) wzrost dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych poprzez bieżące ich urealnienie, w tym wprowadzenie indeksacji podatków lokalnych przy zachowaniu stawek niższych od maksymalnych ustalonych przez Ministra Finansów oraz poprzez skuteczną windykację należności (zakładany wzrost dochodów w 2022 r. będzie pochodną poszerzenia bazy podatkowej, w związku ze znacznym zwiększaniem powierzchni podlegającej opodatkowaniu i zwiększeniem wartości budowli oraz utrzymywaniem na wysokim poziomie ściągальności należności podatkowych), w odróżnieniu do dochodów z podatku od czynności cywilnoprawnych, które wykazują znaczną zależność od zmian w koniunkturze, co oznacza, że zmiany dynamiki wzrostu PKB mają silny wpływ na wahania dochodów z tego źródła;

6) wzrost dochodów z tytułu najmu i dzierżaw, jako pochodna zmian stawek w mieście w 2019 r. i brak okresowych zwolnień czynszów, jak również innych opłat ustalanych przez organy Miasta Ustroń, m.in. opłat za pobyt dziecka w żłobku, opłat za wyżywienie w przedszkolach i szkołach, opłat parkingowych itp.;

7) przyjęcie realnego do uzyskania poziomu dochodów z opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, zezwoleń na sprzedaż alkoholu, zajęcia pasa drogi, tablice reklamowe, przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, opłaty za miejsce pochówku na cmentarzu komunalnym itp.;

8) poszukiwanie źródeł finansowania działalności bieżącej, inwestycji oraz remontów, poprzez składanie wniosków do państwowych funduszy celowych, unijnych oraz innych dysponentów środków;

9) utrzymanie racjonalnej polityki w zakresie gospodarowania majątkiem komunalnym, głównie w zakresie zbywania nieruchomości miejskich, uwzględniającej przy wyborze

formy wykorzystania majątku kalkulację ekonomiczną oraz długofalowe potrzeby Miasta;

10) konieczność utrzymania dyscypliny budżetowej i poprawy efektywności gospodarowania środkami publicznymi, rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów;

11) kontynuowanie racjonalizacji wydatków bieżących w 2022 r. i w latach następnych, w związku z ograniczonymi możliwościami budżetowymi Miasta wynikającymi w szczególności z wzrostu kosztów wynagrodzeń i kosztów obsługi zadłużenia przy jednoczesnym utrzymywaniu się niepewności w kształtowaniu się zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania Miasta (trwająca epidemia w kraju). Istotnym czynnikiem wpływającym na ograniczone możliwości dalszej racjonalizacji wydatków bieżących będzie kolejny wzrost płacy minimalnej o ponad 7% (do kwoty 3.010,00 zł) oraz wzrost minimalnej stawki godzinowej (do kwoty 19,70 zł). Przełoży się to na zwiększenie obligatoryjnych wydatków bieżących w obszarze wynagrodzeń dla niektórych grup zawodowych w jednostkach, dalsze spłaszczenie wynagrodzeń i konieczność przeciwdziałania temu niekorzystnemu trendowi, jak również podniesienie cen za usługi, które kupuje Miasto we wszystkich dziedzinach swojej działalności.

Zatem zasadnym jest, aby wydatki bieżące na 2022 rok precyzyjnie zaplanować mając na uwadze ograniczenie wydatków do niezbędnych, i tak:

- a) wydatki statutowe tzw. rzeczowe - ograniczenie wydatkowania do niezbędnego minimum w Urzędzie Miasta i jednostkach miejskich. Należy w pełni zabezpieczyć wydatki na koszty zużycia mediów, opłaty za wywóz odpadów komunalnych, opłaty i składki cykliczne, badania okresowe pracowników i ich odzież roboczą,
- b) świadczenia społeczne – zgodnie ze zmianami ustawowymi,
- c) wydatki na umowy zlecenia, umowy o dzieło, diety, wynagrodzenia komisji, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń – ograniczenie wydatkowania do niezbędnego minimum,
- c) wydatki na wynagrodzenia – w oparciu o wykonanie wydatków na wynagrodzenia (wyłącznie ze środków własnych Miasta Ustroń) za miesiąc sierpień 2021 r., z uwzględnieniem odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych itp.,
- d) wydatki na wynagrodzenia nauczycieli - zgodnie ze zmianami ustawowymi,
- e) wydatki na PPK – 1,5% funduszu płac,
- f) pochodne od wynagrodzeń, odpisy na ZFŚS, doszkalać nauczycieli itp. wyliczane na bazie wynagrodzeń - odpowiednio do zaplanowanych wynagrodzeń z uwzględnieniem zmian ustawowych,
- g) wydatki na dotacje dla instytucji kultury - na poziomie nieprzekraczającym 100% planu pierwotnego na 2021 r., z uwzględnieniem zapisów punktów 1-8 założeń do projektu budżetu na 2022 rok oraz zmian organizacyjnych w zakresie wykonywanych zadań przez jednostkę,

h) wydatki na realizację zadań przez organizacje pożytku publicznego - obniżenie poziomu ogólnego planowanych dotacji w 2022 roku o 35% w stosunku do wykonania w 2020 roku;

12) monitorowanie zużycia mediów i podejmowanie działań w kierunku ograniczenia ich zużycia;

13) priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zaspokojenie bieżących potrzeb mieszkańców na poziomie adekwatnym do możliwości budżetowych Miasta, zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń miejskiej infrastruktury, jak też na utrzymanie nowych składników majątkowych pozyskanych w drodze realizacji nowych inwestycji, rozważenie podejmowania działań w kierunku ograniczania kosztów niektórych usług realizujących funkcje pomocnicze, w tym obsługi zamówień publicznych i innych usług podobnego typu, poprzez wykorzystanie efektów skali i synergii oraz zastosowanie najlepszych wzorców działania;

14) dążenie do większej efektywności wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań Miasta, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące, a Miasto ma wpływ na ich kształtowanie, przede wszystkim w obszarze oświaty i edukacji (przy czym wprowadzane zmiany w organizacji oświaty i kształtowaniu wynagrodzeń nauczycieli w sposób bezpośredni wpływają na wysokość nakładów na edukację) oraz gospodarke komunalną. W związku z ograniczonymi możliwościami budżetowymi Miasta kontynuowane powinny być działania mające na celu optymalizację ponoszonych kosztów, m.in. poprzez racjonalizację sieci szkolnej i przedszkolnej, zdecydowane ograniczenie kosztów niezwiązanych bezpośrednio z procesem dydaktyczno-wychowawczym na rzecz wydatków ukierunkowanych bezpośrednio na ucznia;

15) realizowanie części zadań własnych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi na zasadzie wspierania, powierzania lub zakupu usług;

16) zachowanie zarówno na etapie planowania, jak i realizacji budżetu odpowiednich relacji między dochodami i wydatkami bieżącymi, tak aby możliwe było wygospodarowanie nadwyżki operacyjnej rozumianej jako dodatnia różnica między tymi kategoriami, co jest - zgodnie z ustawą o finansach publicznych - warunkiem koniecznym do uchwalenia budżetu jednostki samorządu terytorialnego;

17) dążenie do utrzymania na nie pogorszonym poziomie wyniku operacyjnego w horyzoncie kilkuletnim, który kształtuje w istotny sposób poziom wiarygodności kredytowej Miasta oraz wyznacza maksymalny poziom zadłużenia Miasta, bowiem ich wielkość wpływa na zdolność do finansowania wydatków o charakterze majątkowym oraz jest podstawą do ustalania indywidualnego wskaźnika zadłużenia i tym samym wyznacza maksymalny poziom do zaciągania zobowiązań wieloletnich;

18) stałe monitorowanie dochodów i wydatków bieżących budżetu miasta w horyzoncie czasowym wykraczającym poza rok 2022, celem zahamowania eskalacji wydatków ograniczających elastyczność budżetu w 2022 r. i w kolejnych latach;

19) realizowanie zadań określonych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Ustroń, przy czym planując wydatki majątkowe na 2022 r. zapewnienie w pierwszej kolejności środków finansowych na realizację inwestycji kontynuowanych lub nie zakończonych w 2021 r. (po ponownej analizie wysokości przewidywanych kosztów i zaplanowania tylko niezbędnych nakładów na 2022 rok), projektów realizowanych z wykorzystaniem środków z funduszy Unii Europejskiej i z innych źródeł pomocowych oraz realizację zadań, dla których w budżecie 2021 r. zabezpieczono środki na wykonanie prac przygotowawczych;

20) planowanie nowych zadań inwestycyjnych - wyłącznie niezbędnych wraz z szczegółowym uzasadnieniem celowości wydatku.

II. PROJEKT BUDŻETU MIASTA USTRONIA NA ROK 2022.

1. DOCHODY.

1) Dochody budżetu Miasta zaplanowano w wysokości 102.456.022,63 zł

z tego: - dochody bieżące 90.709.018,58 zł
- dochody majątkowe 11.747.004,05 zł

W 2022 roku planuje się spadek dochodów bieżących w stosunku do planu obowiązującego w 2021 r. przede wszystkim ze względu na brak dotacji na świadczenia wychowawcze, które przejęte zostają przez ZUS. Wzrost dochodów bieżących w 2022 roku przewiduje się głównie z tytułu podatku od nieruchomości (o kwotę 1,6 mln zł) z uwagi na uchwalony wzrost stawek podatkowych oraz na brak fakultatywnych zwolnień dla przedsiębiorców, które to zwolnienia miały miejsce w latach 2020-2021.

Dochody bieżące zaprojektowano w oparciu o informację uzyskaną z Ministerstwa Finansów, informacje otrzymane od instytucji dotujących, obowiązujące uchwały i zarządzenia organów miejskich oraz zawarte umowy cywilnoprawne oraz wydane decyzje administracyjne. Przyjęto dochody bieżące na realnym poziomie ich uzyskania (dążenie organu wykonawczego do uzyskania dochodów w wysokości wyższej niż w roku bieżącym), w szczególności tych, na które Miasto ma wpływ. W przypadku dochodów skorelowanych z koniunkturą gospodarczą (np. opłata uzdrowiskowa) proces odbudowy kwot dochodów będzie podążał za powolną odbudową kondycji gospodarki państwa po roku pandemicznym i sytuacją covidową w kraju.

Ogłoszenie przez partię rządzącą Nowego Ładu tj. koncepcji nowej strategii społeczno-gospodarczej dla Polski na okres po pandemii dotyczy w dużej mierze reformy systemu podatkowego obejmującego podatek PIT, z którego udziały stanowią główne źródło dochodów budżetowych Miasta. Jest to w konsekwencji kolejne działanie ograniczające swobodę samorządu w gospodarowaniu środkami finansowymi. Rzeczywiste, pełne skutki reformy podatkowej będą przesunięte

w czasie, dlatego będą mieć znaczący wpływ na budżety najbliższych lat.

W 2022 r. przewiduje się wpływ oczekiwanych refundacji na zadania już wykonane oraz realizowane etapami przedsięwzięcia wieloletnie przy współdziałaniu budżetu środków europejskich. Planowane dochody dotyczą następujących projektów:

- pn. „Cyfrowy Ustroń - informacje na wyciągnięcie ręki”,
- pn. „Uporządkowanie terenów w okolicy rzeki Wisły – odtworzenie i skomunikowanie zasobów przyrodniczych”,
- pn. „Poprawa stanu środowiska naturalnego w zdegradowanej dzielnicy Jaszowiec w Ustroniu”,
- pn. „Termomodernizacja (...)” SP-1, SP-5, P-1, P-7, MDSS i Żłobek,
- pn. „Rowerem przez Beskidy – etap I”,
- pn. „Infrastruktura dla obsługi podróżnych w Ustroniu”.

Zaplanowana w 2022 roku kwota dochodów ze sprzedaży majątku wynika ze szczegółowego wyliczenia spodziewanych wpływów z tytułu: przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów w prawo własności (przyjęto poziom wynikający z rzeczywistego wykonania tych dochodów za 10 miesięcy 2021 r.), a także projektowanej sprzedaży części gruntów przy ul. Wczasowej (dojazd od ul. Turystycznej, działka nr 4086/91 o pow. 66a wg wyceny z dnia 08.11.2021r. wartość wynosi 793 tys. zł, rada miasta podjęła uchwałę o zbyciu przedmiotowej nieruchomości). Dodatkowo zakłada się, że w przypadku stanu wyższej konieczności dla budżetu Miasta nastąpi wcześniejsze zbycie gruntów przy ul. Akacyjnej (działka nr 2043/68 o pow. 43a oraz część działki o nr 2043/76 o pow. 5a o łącznej wartości szacunkowej 600 tys. zł).

Zaplanowano również wpływ środków z tytułu częściowego dofinansowania budowy chodnika w ciągu ul. Lipowskiej, gdzie zawarto stosowne umowy ze Starostwem Powiatowym.

2) Struktura dochodów:

a) <u>dochody własne</u>	63.373.039,40 zł
z tego:	
• dochody z mienia komunalnego,	4.422.565,47 zł
w tym:	
- sprzedaż nieruchomości	1.165.020,00 zł
(przekształcenie prawa uż. wieczystego w pr. własności, sprzedaż gruntów)	
- najem, dzierżawa, wieczyste użytkowanie, służebności, opłaty parkingowe, opłaty za miejsce pochówku na cmentarzu komunalnym	3.257.545,47 zł
• dochody z podatków oraz opłat o charakterze podatkowym,	52.291.231,44 zł
w tym:	
- udziały we wpływach z podatku dochodowego os. fiz.	19.739.858,00 zł
- udziały we wpływach z podatku dochodowego os. pr.	1.298.663,00 zł
- podatek od nieruchomości	19.300.000,00 zł
- opłata za wywóz odpadów komunalnych	5.500.000,00 zł
- opłata uzdrowiskowa	2.500.000,00 zł
- opłata targowa	160.000,00 zł
- pozostałe podatki lokalne, państwowe, odsetki podatkowe itp.	3.792.710,44 zł

• dochody z usług świadczonych przez jednostki organizacyjne miasta tj. przedszkola, stołówki szkolne, żłobek, gazetę oraz dom spokojnej starości	4.260.657,00 zł
• wpływy z różnych dochodów i opłat ekwiwalentnych (za zajęcie pasa drogi, za licencje, za tablice reklamowe, za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, za korzystanie ze środowiska, zwrot VAT, darowizny, mandaty, odsetki ustawowe i inne)	2.351.550,49 zł
• dochody uzyskiwane w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (5% prowizji od zebranych dochodów)	47.035,00 zł
b) subwencja oświatowa	14.029.785,00 zł
c) środki pozyskane z budżetu UE	6.665.466,58 zł
d) środki pozyskane z innych źródeł krajowych	880.660,65 zł
e) dotacja uzdrowiskowa	1.913.730,00 zł
f) dotacje na zadania zlecone	10.507.579,00 zł
g) dotacje na zadania własne	1.337.200,00 zł
h) dotacje na podstawie porozumień (drogi powiatowe, pobyt pensjonariuszy w MDSS, nauka religii w szkołach)	3.748.562,00 zł

3) Udział poszczególnych rodzajów dochodów w dochodach ogółem:

• Dochody własne miasta stanowią	61,9%
- w tym dochody z podatków oraz opłat podatkowych	51%
• Subwencja oświatowa	13,7%
• Środki z budżetu UE	6,5%
• Środki z innych źródeł krajowych	0,8%
• Dotacja uzdrowiskowa	1,9%
• Dotacje na zadania zlecone	10,3%
• Dotacje na zadania własne	1,3%
• Dotacje na podstawie porozumień	3,6%

Struktura planowanych dochodów - w stosunku do lat ubiegłych - generalnie nie zmieniła się, co stanowi optymistyczną przesłankę konstrukcji projektu budżetu. Utrzymujący się od wielu lat wysoki poziom osiąganych dochodów własnych Miasta, pozwala przyjąć planowane na 2022 rok dochody własne również jako realne do uzyskania. Stanowi to fundamentalną zasadę projektowania budżetu po stronie wydatków, a w szczególności przedsięwzięć inwestycyjnych.

4) Dochody bieżące związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu:

- opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływy z części opłaty za zezwolenia w obrocie hurtowym w łącznej wysokości 1.095.000,00 zł

przeznaczone zostaną na finansowanie zadań określonych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,

- opłaty i kary, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo ochrony środowiska w łącznej wysokości 19.185,49 zł przeznaczone zostaną na finansowanie wydatków z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, określonych w art. 403 ust. 2-4 wyżej wymienionej ustawy,
- opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 5.500.000,00 zł przeznaczone zostaną w całości na wydatki dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wraz z kosztami obsługi tego zadania, określonymi w art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (nie założono wzrostu dochodów w związku z planowaną podwyżką stawek dopiero na sesji listopadowej).

2. WYDATKI.

1) Wydatki budżetu Miasta zaplanowano w wysokości 119.002.807,11 zł

z tego: - wydatki bieżące 91.361.785,92 zł
- wydatki majątkowe 27.641.021,19 zł

Wydatki bieżące stanowią 76,8% ogółu planowanych wydatków, natomiast wydatki majątkowe 23,2%.

W 2022 roku przyjęto plan wydatków bieżących na poziomie wyższym aniżeli w 2021 r., głównie z uwagi na wzrost gwarantowanej minimalnej stawki wynagrodzenia, a także zaplanowanie dotacji dla organizacji pożytku publicznego (w 2021 r. generalnie odstąpiono od przyznania dotacji z uwagi na trudną sytuację Miasta po roku 2020) oraz wzrost cen zakupu mediów. Jednocześnie dynamika wydatków w zakresie wynagrodzeń i składek od nich naliczanych wymusiła znaczne ograniczenie wydatków statutowych.

2) Wydatki bieżące planuje się przeznaczyć na:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 47.543.197,40 zł, co stanowi 52% wydatków bieżących,
- dotacje dla trzech samorządowych instytucji kultury w łącznej kwocie 2.828.180,00 zł,
- dotacje związane z uczęszczaniem dzieci do niepublicznych placówek oświatowych (Przedszkole „Chatka Puchatka”) – kwota 924.217,00 zł,
- dotacje dla stowarzyszeń, fundacji i organizacji pożytku publicznego - po uwzględnieniu wniosków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosić będą łącznie 1.211.825,00 zł,
- zadania zlecone, własne i na podstawie porozumień - w wysokości zaplanowanych dotacji tj. 15.593.341,00 zł (szczegółowy wykaz zawierają załączniki do projektu uchwały budżetowej oraz materiały dodatkowe),
- obsługę zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz papierów wartościowych – 1.101.000,00 zł,
- utworzenie rezerwy ogólnej w wysokości 300.000,00 zł (na inne wydatki, nie przewidziane na etapie konstruowania projektu budżetu), obligatoryjną

rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe – 230.000,00 zł oraz dwie rezerwy celowe: na nagrody w dziedzinie sportu oraz nagrody w dziedzinie kultury w łącznej kwocie 22.000,00 zł,

- pozostałą kwotę 21.608.025,52 zł na wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem Miasta i jego jednostek organizacyjnych.

3) Wydatki majątkowe.

W 2022 roku planuje się zrealizować szereg przedsięwzięć majątkowych na łączną kwotę 27.641.021,19 zł, co stanowi 23,2% wszystkich wydatków budżetowych Miasta Ustronń.

Zdecydowana większość tych przedsięwzięć to inwestycje wieloletnie (kwota 26.425.271,19 zł), a pozostałe zadania dotyczą realizacji jednorocznych (kwota 1.215.750,00 zł).

Podkreślenia wymaga fakt, że finansowanie projektów inwestycyjnych środkami zewnętrznymi wzrasta. Przewiduje się realizację 7 przedsięwzięć dofinansowanych ze źródeł zewnętrznych:

- 4 projektów z budżetu środków europejskich: pn. „Rowerem przez Beskidy – etap I”, pn. „Infrastruktura dla obsługi podróżnych w Ustroniu”, pn. „Modernizacja ścieżki spacerowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą małej architektury za Prażakówką” i pn. „Modernizacja Parku za Prażakówką”,
- zadania ze środków budżetu Powiatu Cieszyńskiego pn. „Rozbudowa ul. Lipowskiej na odcinku od ul. Szkolnej do ul. Leśnej (wraz z rozbiórką budynku)”,
- zadania ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego pn. „Przebudowa budynku wielorodzinnego wraz z termomodernizacją przy ul. Daszyńskiego 54”
- zadania z Funduszu Gmin Górskich w ramach RFIL pn. „Modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków”.

W projektowanych wydatkach majątkowych Miasta, zawierających łącznie 47 zadania (w tym 36 przedsięwzięć wieloletnich) można wyodrębnić dwa priorytetowe obszary inwestycyjne:

- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (budowa kanalizacji, wodociągów, oświetlenia ulicznego) - łączne nakłady 8.536.319,84 zł,
- Transport i łączność (przebudowa i modernizacja dróg publicznych) - łączne nakłady 6.989.106,20 zł,

W dalszej kolejności znajduje się gospodarka mieszkaniowa, gdzie wydatki majątkowe planuje się na poziomie 5.228.912,10 zł.

Szczegółowy wykaz wydatków majątkowych wraz ze źródłami finansowania zawiera odrębny załącznik do uchwały budżetowej.

4) Przeznaczenie środków publicznych na poszczególne obszary działalności Miasta przedstawia się następująco:

Dział 801	Oświata i wychowanie	36.882.337,00 zł (30,99%)
Dział 900	Gospodarka komunalna i ochr. środowiska	16.699.869,84 zł (14,03%)
Dział 750	Administracja publiczna	15.428.912,23 zł (12,97%)
Dział 855	Rodzina	12.595.325,00 zł (10,58%)
Dział 600	Transport i łączność	9.652.476,20 zł (8,11%)
Dział 700	Gospodarka mieszkaniowa	7.172.412,10 zł (6,03%)

Dział 852	Pomoc społeczna	5.777.137,00 zł	(4,85%)
Dział 754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż.	4.008.573,90 zł	(3,37%)
Dział 921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3.547.779,00 zł	(2,98%)
Dział 630	Turystyka	2.858.297,84 zł	(2,40%)

Natomiast pozostałe działy - poniżej 1% wydatków ogółem, tj.:

Dział 851	Ochrona zdrowia	1.175.974,00 zł
Dział 757	Obsługa długu publicznego	1.101.000,00 zł
Dział 926	Kultura fizyczna	788.975,00 zł
Dział 758	Różne rozliczenia	552.000,00 zł
Dział 710	Działalność usługowa	550.000,00 zł
Dział 854	Edukacyjna opieka wychowawcza	162.638,00 zł
Dział 010	Rolnictwo i łowiectwo	32.600,00 zł
Dział 925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	12.500,00 zł
Dział 751	Urzędy naczelnych organów władzy państw, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.200,00 zł
Dział 752	Obrona narodowa	800,00 zł

Analiza budżetów Miasta Ustroń w przekroju 5-letnim pozwala stwierdzić, że priorytety wydatkowe nie ulegają znaczącym wahaniom, a jedynie niewielkim modyfikacjom z roku na rok przede wszystkim w zależności od realizowanych inwestycji.

Niemniej, plan na 2022 r. zakłada zdecydowanie wyższą niż budżet w 2021 r. wysokość wydatków w dziale 900 (wzrost o 5 mln zł), w dziale 600 (wzrost o 4 mln zł) i w dziale 801 (wzrost o 4 mln zł).

3. NADWYŻKA / DEFICYT.

Projekt budżetu na 2022 rok zakłada deficyt budżetowy w wysokości wyższej w porównaniu z rokiem bieżącym. Planuje się deficyt budżetowy w kwocie 16.546.784,48 zł, jako pochodną planowanych wydatków inwestycyjnych. Z uwagi na fakt, że Miasto posiada wolne środki z lat ubiegłych, planowany deficyt zostanie pokryty wolnymi środkami (w tym środkami z tytułu otrzymanej w 2021 roku części uzupełniającej oraz części inwestycyjnej subwencji ogólnej), a także przychodami z tytułu pożyczek i emisji obligacji.

Ponadto przewiduje się uzyskanie deficytu operacyjnego w wysokości 652.767,34 zł. Natomiast na podstawie art. 9 ustawy z dnia 14.10.2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jst oraz niektórych innych ustaw - planowane na rok 2022 dochody bieżące powiększone o wolne środki z lat ubiegłych, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6, pozwolą uzyskać nadwyżkę operacyjną, spełniając tym samym relację z art. 242 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Zatem reguła równowagi części bieżącej budżetu zostanie spełniona.

W stosunku do budżetów Miasta z ostatnich dwóch dekad, po raz pierwszy planuje się deficyt operacyjny. Jednak, należy mieć nadzieję, że finalnie w 2022 r. zostanie osiągnięta nadwyżka operacyjna. W najbliższym roku ważną będzie odbudowa potencjału gospodarczego Miasta, która uzależniona będzie również od poprawy stopnia wywiązywania się ze zobowiązań podatkowych podatników Miasta.

Niemniej, deficyt operacyjny determinuje ogół planowanych wydatków budżetowych – znaczne ograniczenia wystąpią w sferze realizacji bieżących funkcji miasta.

4. PRZYCHODY.

W związku z planowanymi w 2022 roku przedsięwzięciami majątkowo-inwestycyjnymi w wysokości ponad 27,6 mln zł, przewiduje się wyemitowanie papierów wartościowych w łącznej wysokości 7.000.000,00 zł, które przeznaczone zostaną na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Ponadto przewiduje się zaciągnięcie kredytów długoterminowych w wysokości 4.500.000,00 zł celem zrównoważenia budżetu Miasta. Planuje się również otrzymanie drugiej transzy pożyczki z WFOŚiGW na przedsięwzięcie pn. „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami do budynków mieszkalnych w rejonie ulic Łącznej i Bładnickiej” w kwocie 108.540,00 zł.

Na łączną kwotę przychodów w 2022 r. składają się również wolne środki w łącznej wysokości 5.498.748,99 zł (w tym: wolne środki z 2020 r. i otrzymana w 2021 r. na poczet 2022r. subwencja ogólna w części uzupełniającej (2,7 mln zł) oraz części inwestycyjnej (1,1 mln zł), które zostały zdeponowane na lokatach w 2021 r.) oraz niewykorzystane środki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (pula środków dla gmin górskich) w wysokości 4 mln zł, które zostaną wydatkowane w 2022 roku w ramach przedsięwzięcia pn. „Modernizacja miejskiej oczyszczalni ścieków”.

Przewidywane zadłużenie Miasta Ustroń na koniec 2021 r. wyniesie 40,4 mln zł, co po uwzględnieniu planowanych na 2022 r. nowych zobowiązań wieloletnich oraz zaprojektowanych spłat dotychczasowego zadłużenia, pozwala oszacować hipotetyczne zadłużenie na koniec 2022 roku w wysokości 49 mln zł.

5. ROZCHODY.

Zaplanowano spłatę kredytów bankowych w łącznej kwocie 2.385.000,00 zł oraz spłatę pożyczek z WFOŚiGW w łącznej wysokości 665.748,41 zł - zgodnie z harmonogramami spłat wynikającymi z zawartych umów. Zaplanowano lokatę ze środków Funduszu Gmin Górskich w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 1.509.756,10 zł.

Aktualnie Miasto Ustroń obsługuje 7 kredytów w bankach krajowych, 11 pożyczek z WFOŚiGW (z czego 4 zostaną ostatecznie spłacone w 2021r.) oraz obligacje komunalne.

Nie przewiduje się udzielania poręczeń ani gwarancji.

Reasumując, bardzo wysoki poziom wydatków inwestycyjnych oraz eskalujące koszty bieżące ponoszone na utrzymanie Miasta Ustroń, przy jednoczesnym istnieniu znacznego ryzyka utraty źródeł dochodów (stan epidemii) – wymusza bezwzględną konieczność podjęcia działań, które zostaną wdrożone w zakresie:

- 1) utrzymania dyscypliny budżetowej i poprawy efektywności gospodarowania środkami publicznymi, rygorystycznego respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych,
- 2) racjonalizacji wydatków bieżących w 2022 r. i w latach następnych, w związku z ograniczonymi możliwościami budżetowymi Miasta wynikającymi

- w szczególności z wzrostu kosztów pracy i kosztów obsługi zadłużenia przy jednoczesnym utrzymywaniu się niepewności w kształtowaniu się zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania Miasta,
- 3) bieżącej weryfikacji dochodów i wydatków umożliwiającej utrzymywanie optymalnego poziomu wolnych środków oraz maksymalne dopasowanie terminów ponoszonych wydatków do wpływu dochodów (jednak wobec silnego powiązania gospodarki budżetowej JST z gospodarką państwa realizacja budżetu miasta będzie uzależniona w szczególności od skali szoku w gospodarce i skutków przyjętych rozwiązań rządowych, od przyznanych rekompensat dla JST ubytku dochodów.

BURMISTRZ MIASTA

Przemysław Korcz

SKARBNIK MIASTA

Aleksandra Łuckoś